

**Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

Ганна СЛОЗАНСЬКА

04 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Педагогіка/Освіта (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	016 Спеціальна освіта (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	Логопедія (найменування освітньої програми)
Мова навчання	Українська

Тернопіль 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійно-орієнтована (переддипломна) практика» для студентів освітньої програми «Логопедія» спеціальності 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 «01 Педагогіка/Освіта».

Розробники:

Слозанська Г.І. – доктор педагогічних наук, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол № 2 від «04» вересня 2024 року.

Завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
СЛОЗАНСЬКА

Ганна

1. Опис навчальної дисципліни

1	Освітня програма	Логопедія
2	Спеціальність	016 Спеціальна освіта
3	Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
4	Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
5	Статус дисципліни	Обов'язкова
6	Мова навчання	Українська
7	Курс	3,4
8	Семестр	5, 6,7
9	Кількість змістових модулів	3
10	Форма підсумкового контролю	Залік, екзамен
11	Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	13 кредитів
12	Загальна кількість годин	390
13	Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0,
14	Лекції (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0,
15	Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 0, заочна форма – 0,
16	Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 390, заочна форма – 390

Метою виробничої (логопедичної) практики є закріплення та розширення знань з предметів фахової підготовки, розвиток практичних вмінь і навичок з діагностики та корекції мовленнєвих порушень у дітей, здійснення виховної роботи; набуття й вдосконалення практичного досвіду з оцінки розвитку дітей та забезпечення їх системним кваліфікованим супроводом.

Базами проходження практики є:

5 семестр - заклади дошкільної освіти, заклади загальної середньої освіти,
6 семестр - інклюзивно-ресурсні центри, центри розвитку, логопедичні центри,
7 семестр – спеціальні заклади загальної середньої освіти, спеціальні заклади дошкільної освіти, навчально-реабілітаційні центри

Посада: вчитель логопед

Завдання виробничої (логопедичної) практики:

1.Формувати інтегральну і загальні компетентності

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі

навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти та логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

2.Формувати фахові компетентності:

СК 2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 3. Здатність застосовувати психологопедагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК 4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорнорухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК 5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційнопедагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

СК 7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК 8. Готовність до діагностикоконсультативної діяльності.

СК 10. Здатність до системного психологопедагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК 11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єктсуб'єктної комунікації.

СК 13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК 15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК 17. Здатність надавати інформацію та допомогу щодо отримання логопедичних та інших корекційно-розвиткових послуг, залучати ресурси, необхідні для забезпечення наявних потреб клієнтів.

СК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 19. Здатність визначати, добирати та застосовувати відповідні віку та цілям втручання матеріали, обладнання і технології, оцінювати їх ефективність для покращення доступу до спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 20. Здатність визначати першочергові завдання, ефективно розподіляти навантаження, використовувати час та вирішувати труднощі у повсякденній професійній діяльності.

Результати проходження виробничої (логопедичної) практики:

РН 3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН 4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН 5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу та логопедичного супроводу у різних типах закладів.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН 11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з порушеннями мовлення.

РН 12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами загалом та порушеннями мовленнєвого розвитку зокрема.

РН 13. Володіти методиками сприяння соціальної адаптації осіб з особливими освітніми потребами та порушеннями мовлення, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН 15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

РН 18. Аналізувати зміст, методи, особливості організації навчання, моделювати педагогічні явища та процеси, передбачати їх результати, виходячи з потреб, можливостей та труднощів дітей з мовленнєвими порушеннями.

РН 19. Визначати потреби і проблеми дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей, знаходити інноваційні рішення та залучати ресурси для їх задоволення та вирішення.

Терміни проходження практики

Виробнича (логопедична) практика входить до циклу обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки. Даний вид практики передбачений у 5, 6, 7 семестрах, триває 11 тижнів та містить 14 кредитів ЄКТС.

2. Організація проведення практики

Програма практики розроблена відповідно до «Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти ТНПУ» (остання редакція), затвердженого Вченою радою із змінами і доповненнями 26.09.2023 р., наказ №3.

Програма виробничої (логопедичної) практики визначає обсяги знань, умінь і навичок, якими мають оволодіти здобувачі вищої освіти освітнього рівня бакалавр за ОП «Логопедія», закріплює та поглиблює знання з освітніх компонентів «Логопедія», «Логодидактика», «Логопсихологія», «Психолінгвістика», «Спеціальна методика початкового навчання мови та розвитку мовлення», «Спеціальна методика навчання математики».

Вибір баз практики здійснюється із переліку баз практики, укладеного у вигляді реєстру. Студенти заочної форми навчання можуть проходити практичну підготовку за місцем проживання. Студенти, які працюють на посаді вчителя логопеда можуть проходити практику за місцем роботи. Направлення студентів на практику здійснюється відповідно до навчального плану ОП «Логопедія» і підтверджується наказом по університету не пізніше, ніж за 10 днів до початку практики.

Розподіл студентів на бази практики та безпосереднє керівництво й контроль за виконанням плану проходження практики здійснює керівник практики – науково-педагогічний працівник кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. Методист практики від кафедри контролює забезпечення умов проходження практики, здійснює контроль за виконанням програми практики, надає методичну допомогу студентам під час виконання ними завдань практики, проводить консультації щодо підготовки звітної документації.

3. Програма навчальної дисципліни

3.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація проходження практики.

Тема 1. Настановча конференція з питань організації та проходження практики.

Ознайомлення з робочою програмою практики, правами та обов'язками студента-практиканта, базами проходження практики, метою, завданням, компетентностями, інформаційним обсягом практики (загальна інформація, зміст практики), термінами оформлення звітної документації практики, критеріями оцінювання; методичними рекомендаціями, рекомендованою літературою. Проходження техніки безпеки перед початком практики.

Тема 2. Ознайомлення з базою практики.

Ознайомлення з інформацією про базу практики (місце знаходження, працівники, режим роботи та ін.). Бесіда з директором, заступниками і вчителем-логопедом про специфіку навчальної роботи. Знайомство з методичним та дидактичним забезпеченням освітнього процесу, інформаційними матеріалами.

Вивчення способів організації освітнього процесу в закладі, ознайомлення з функціональними обов'язками його працівників, особливостями співпраці між різними фахівцями закладу з метою забезпечення ефективного освітнього процесу.

Складання індивідуальних планів проходження практики, перспективним, календарним та індивідуальним планом роботи.

Обговорення можливих досліджень практикантів з урахуванням специфіки теми бакалаврської роботи на період практики.

Змістовий модуль 2. Діагностична, корекційно-розвиткова, пропедевтична діяльність

Тема 3. Спостереження та аналіз занять.

Спостереження та участь у проведенні всіх режимних процесів: відвідування занять, підготовка до занять; відвідування та аналіз логопедичних занять; консультування батьків; складання рекомендацій; складання плану корекційно-логопедичної роботи.

Тема 4. Діагностична та навчальна робота.

Спостереження за дітьми з порушеннями мовлення на заняттях. Проведення логопедичного обстеження. Виготовлення наочно-дидактичного матеріалу, необхідного для роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку. Написання розкладу проведення власних занять та інших форм роботи з дітьми. Участь у підготовці матеріалів для куточка батьків та інших інформаційних матеріалів. Проведення занять з учнями з мовленнєвими порушеннями під супервізією вчителя-логопеда.

Тема 5. Корекційно-розвиткова діяльність.

Розробка індивідуальної програми розвитку як врахуванням діагностованих порушень розвитку дитини. Підготовка та проведення індивідуальних і групових корекційно-розвиткових занять з дітьми з мовленнєвими порушеннями. Здійснення супроводу дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Проведення індивідуальних бесід з батьками. Підготовка і проведення виховних заходів.

Змістовий модуль 3. Підведення підсумків практики.

Тема 6. Оформлення звітної документації.

Аналіз та узагальнення результатів практичної підготовки. Оформлення та подання звітної документації відповідно до визначених вимог.

Тема 7. Підсумкова звітна конференція.

Підготовка доповіді та виступ на звітній конференції за результатами проходження професійно-орієнтованої (переддипломної) практики. Обговорення пропозицій щодо вдосконалення процесу організації та проведення практичного навчання.

4. Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Кількість годин, відведених на:	
		Аудиторну роботу	Самостійну роботу
5 СЕМЕСТР			
Змістовий модуль I. Організація проходження практики			
1	Настановча конференція з питань організації та проходження практики	2	
2	Ознайомлення з базою практики		16
3	Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта		2
Змістовий модуль II. Діагностична, корекційно-розвиткова і пропедевтична діяльність			
4	Спостереження та аналіз занять		18
5	Діагностична робота		22
6	Корекційно-розвиткова діяльність		26
7	Пропедевтична робота		14
Змістовий модуль III. Підведення підсумків практики			
8	Оформлення звітної документації		18
9	Підсумкова звітна конференція	2	
Всього за 5 семестр		4	120
6 СЕМЕСТР			
Змістовий модуль I. Організація проходження практики			
1	Настановча конференція з питань організації та проходження практики	2	
2	Ознайомлення з базою практики		12
3	Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта		2
Змістовий модуль II. Діагностична, корекційно-розвиткова і пропедевтична діяльність			
4	Спостереження та аналіз занять		9

5	Діагностична робота		18
6	Корекційно-розвиткова діяльність		18
7	Пропедевтична робота		9
Змістовий модуль III. Підведення підсумків практики			
8	Оформлення звітної документації		18
9	Підсумкова звітна конференція	2	
Всього за 6 семестр		3	90
7 СЕМЕСТР			
Змістовий модуль I. Організація проходження практики			
1	Настановча конференція з питань організації та проходження практики	2	
2	Ознайомлення з базою практики		18
3	Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта		2
Змістовий модуль II. Діагностична, корекційно-розвиткова і пропедевтична діяльність			
4	Спостереження та аналіз занять		24
5	Діагностична робота		32
6	Корекційно-розвиткова діяльність		70
7	Пропедевтична робота		12
Змістовий модуль III. Підведення підсумків практики			
8	Оформлення звітної документації		18
9	Підсумкова звітна конференція	2	
Всього за 7 семестр		7	210
Всього		14	390

5. Перелік індивідуальних завдань практики для студентів практикантів 3 курсу (5 семестр)

1. Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта
2. Вивчення й опис умов функціонування закладу.
3. Вивчення й опис умов діяльності вчителя-логопеда у закладі.
4. Вивчення й аналіз видів планування навчальної та корекційно-розвиткової роботи у закладі.
5. Проведення логопедичного обстеження чотирьох дітей на предмет наявності мовленнєвого порушення. Підбір діагностичної методики. Заповнення психолого-педагогічної характеристики та мовленнєвої картки.
6. Проведення обстеження будови та рухливості артикуляційних органів чотирьох дітей.
7. Проведення восьми занять з корекції виявленого мовленнєвого порушення у дитини дошкільного та молодшого шкільного віку. Підготовка відповідних дидактичних матеріалів.
8. Проведення логопедичного обстеження стану голосу у чотирьох дітей.
9. Проведення одного контрольного заняття з корекції розвитку і мовлення.

10. Проведення позашкільного заходу для пропедевтики мовленнєвих порушень/розвитку зв'язного мовлення у дітей.

11. Підготовка звітної документації та презентації.

3 курсу (6 семестр)

1. Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта.

2. Вивчення й опис умов функціонування закладу.

3. Вивчення й опис умов діяльності вчителя-логопеда у закладі.

4. Вивчення й аналіз видів планування навчальної та корекційно-розвиткової роботи у закладі.

5. Проведення логопедичного обстеження чотирьох дітей з особливими освітніми потребами, опис результатів (компетенції, потреби, рекомендації), аналіз отриманих результатів та визначення рівня освітньої підтримки.

6. Вивчення, аналіз і опис особливостей міждисциплінарної взаємодії різних фахівців у роботі з дитиною з особливими освітніми потребами.

7. Ознайомлення з чотирма індивідуальними програмами розвитку дітей. Розробка спільно із методистом індивідуальної програми розвитку відповідно до визначених освітніх потреб дитини під час обстеження.

8. Проведення восьми корекційно-розвиткових занять для обстежених дітей з особливими освітніми потребами.

9. Проведення одного контрольного заняття з корекції розвитку і мовлення

10. Проведення чотирьох консультації для батьків або законних представників, діти яких отримують корекційно-розвиткові послуги у закладі.

11. Проведення рухливих, дидактичних, сюжетно рольових ігор з дітьми з особливими освітніми потребами.

12. Підготовка звітної документації та презентації.

4 курсу (7 семестр)

1. Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта

2. Вивчення й опис умов функціонування закладу.

3. Вивчення й опис умов діяльності вчителя-логопеда у закладі.

4. Вивчення й аналіз видів планування навчальної та корекційно-розвиткової роботи у закладі.

5. Проведення повного логопедичного обстеження чотирьох дітей з тяжкими порушеннями мовлення.

6. Розробка індивідуальної програми розвитку відповідно до діагностованих порушень.

7. Проведення щоденних індивідуальних логопедичних занять

8. Проведення щоденних підгрупових логопедичних занять

9. Проведення одного контрольного заняття з корекції розвитку і мовлення

10. Підбір інноваційних методик роботи з дітьми з тяжкими порушеннями мовлення

11. Проведення театралізованого заходу для розвитку зв'язного мовлення дітей

логопедичної групи.

12. Підготовка звітної документації та презентації.

6. Звітна документація

Звітна документація оформляється в друкованому вигляді. Папка з документами повинна містити титульну сторінку, на якій зазначаються прізвище, ім'я, по-батькові студента, вид практики, терміни її проходження, назва бази практики, прізвища керівника практики від університету та методиста практики (*додаток П.1*). На наступній після титульної сторінки вказується перелік усіх документів. Кожний окремий документ починається з титульної сторінки.

Після завершення практики кожен студент повинен подати для перевірки керівнику практики пакет звітної документації, у який входить:

1. Характеристика на здобувача-практиканта (в паперовому варіанті) з підписом керівника закладу, завірена печаткою.

2. Виконані індивідуальні завдання (*див. додаток П.3*), а саме:
на 3 курсі, 5 семестр

методики діагностики, які були використані для проведення логопедичного обстеження, 4 заповнені психолого-педагогічні характеристики та мовленнєві картки дітей;

результати обстеження будови та рухливості артикуляційних органів 4 дітей;

плани конспекти 8 корекційних занять та виготовлений дидактичний матеріал до кожного із них;

методика та результати логопедичного обстеження стану голосу у 4 дітей;

план конспект 1 контрольного заняття з корекції розвитку і мовлення

сценарій позашкільного заходу для пропедевтики мовленнєвих порушень/розвитку зв'язного мовлення у дітей.

на 3 курсі, 6 семестр

методики діагностики та результати проведення 4 логопедичних обстежень;

1 індивідуальна програма розвитку дитини;

плани конспекти 8 корекційно-розвиткових занять та виготовлений дидактичний матеріал;

план конспект 1 контрольного заняття з корекції розвитку і мовлення;

план консультацій батьків або законних представників, діти яких отримують корекційно-розвиткові послуги у закладі;

підбір рухливих, дидактичних, сюжетно рольових ігор з дітьми з особливими освітніми потребами із унаочненням до них.

на 4 курсі, 7 семестр

методики діагностики та результати проведення 4 логопедичних обстежень дітей з тяжкими порушеннями мовлення;

1 індивідуальну програму розвитку відповідно до діагностованих порушень;

плани конспекти 8 індивідуальних та підгрупових корекційно-розвиткових занять та виготовлений дидактичний матеріал;

плани конспекти 4 підгрупових корекційно-розвиткових занять та виготовлений дидактичний матеріал;

план конспект 1 контрольного заняття з корекції розвитку і мовлення;

сценарій театралізованого заходу для розвитку зв'язного мовлення дітей логопедичної групи.

3. Звіт про практику (див. додаток П.2). Звіт має містити індивідуальний план роботи студента-практиканта та інформацію про умови функціонування закладу, умови діяльності вчителя-логопеда у закладі, види планування навчальної та корекційно-розвиткової роботи у закладі.

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Для демонстрації та оцінювання результатів навчання за підсумками проходження виробничої практики використовуються такі методи діагностики успішності навчання, як спостереження, перевірка звітної документації, доповіді та презентації.

Студенти, які навчаються на дуальній формі навчання про результати виконання індивідуальних завдань звітують роботодавцеві, які й оцінюють рівень їх виконання.

12. Критерії оцінювання результатів практики та підведення її підсумків

Підведення підсумків практики проводиться на підсумковій конференції з її захисту в закладі вищої освіти за участю методиста і керівника.

Матеріали практики (звітна документація) подаються методисту для перевірки після закінчення терміну проходження протягом наступного тижня. Оцінювання відбувається з урахуванням якості виконання завдань практики, ставлення до педагогічної діяльності, дисциплінованості та самостійності здобувача вищої освіти, систематичності в роботі, відгуку з бази практики, оформлення звітної документації.

Студенти, які навчаються на дуальній формі навчання на звітну конференцію подають документи із пунктів 1 та 3 підрозділу 6.

У разі невиконання здобувачем програми практики з поважних причин спільним рішенням керівника практики, методиста практики та завідувача кафедри за погодженням з деканом факультету визначається індивідуальна програма її проходження.

Розподіл балів за виконання завдань

№	Види роботи	Максимальний бал
1	Індивідуальне завдання 1	10
2	Індивідуальне завдання 2	10
	Індивідуальне завдання 3	20
	Індивідуальне завдання 4	10
	Індивідуальне завдання 5	10
	Індивідуальне завдання 6	10
3	Звіт	20

4	Виступ на підсумковій конференції	10
	Загальна кількість балів	100

Критерії оцінювання практики

Оцінка	За кредитно-трансферною системою	За національною системою	Визначення
A	90-100	5	ВІДМІННО – студент у повному обсязі на високому рівні та у встановлені терміни виконав програму практики, продемонструвавши при цьому самостійність у виконанні завдань, ініціативність та творчий підхід. Відгук методиста практики є позитивним.
B	85-89	4	ДУЖЕ ДОБРЕ – студент у повному виконав програму практики з дотриманням визначених термінів. При виконанні завдань практики продемонстрував здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та креативність. Звітна документація подана з незначним порушенням встановлених термінів у повному обсязі, проте існують незначні зауваження щодо її змісту та оформлення. Відгук методиста практики має позитивний характер.
C	75-84	4	ДОБРЕ – студент вчасно та у повному обсязі виконав програму практики; при виконанні завдань потребував методичної допомоги, стимулювання до ініціативності та вияву креативності. Звітна документація подана термінів у повному обсязі з незначним недотриманням термінів; існують незначні зауваження щодо її змісту та оформлення. Відгук методиста практики в основному позитивний.
D	65-74	3	ПОСЕРЕДНЬО – студент у неповному обсязі виконав програму практики; потребував допомоги при виконанні завдань практики і підготовки звітної документації. Звітна документація подана із суттєвим порушенням термінів і/або у

			неповному обсязі; існують зауваження до її змісту та оформлення. Відгук керівника практики в цілому позитивний, але містить окремі зауваження.
E	60-64	3	ЗАДОВІЛЬНО – студент пройшов практику із порушенням визначених термінів і/або у неповному обсязі виконав програму практики. Потребував допомоги у виконанні завдань практики та підготовки звітної документації. Звітна документація подана із значним порушенням термінів або у неповному об'ємі. Існують суттєві зауваження щодо її змісту та оформлення, які потребують доопрацювання. Відгук методиста практики містить суттєві зауваження.
FX	35-59	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – студент не виконав програму практики у встановлені терміни та обсязі з поважних причин. Звітна документація подана із значним порушенням термінів; існують суттєві зауваження щодо її повноти, змісту та оформлення. Відгук методиста практики містить суттєві зауваження. Необхідне повторне проходження практики за окремими видами діяльності у вільний від навчання час.
F	1-34	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – студент не виконав програму практики без поважних причин. Звітна документація не подана. Відгук методиста практики негативний. Студент рекомендується до відрахування.

8. Правила техніки безпеки

Правила техніки безпеки до здобувачів вищої освіти доводиться на настановчій сесії. Вони ознайомлюються з ІНСТРУКЦІЄЮ з охорони праці та безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, які направляються для проходження практики.

9. Особливості проведення практики в умовах повномасштабної російсько-української війни

З початком повномасштабної війни та у зв'язку з переведенням освітнього процесу в Університеті на навчання з використанням технологій дистанційного навчання вносяться деякі зміни в процес організації та зміст практик.

Зокрема, забезпечена можливість:

- дистанційного проходження практики учасникам освітнього процесу, що здійснюється через платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, ZOOM або з використанням месенджерів Viber, Telegram та ін.;
- проходження практики за місцем перебування учасника освітнього процесу у період визначений графіком проходження практики;
- долучення до настановчої конференції, що проводиться з використанням обраних систем відеозв'язку з обов'язковою фото чи відеофіксацією;
- на Інформаційному порталі розміщено графік практик та графік проведення консультацій для здобувачів вищої освіти;
- матеріали практики оформляються у друковано вигляді та надсилаються методисту чи керівнику практики на вказані у методичних рекомендаціях адреси, електронні варіанти матеріалів проходження практики розміщуються на електронній платформі MOODLE відповідно до визначених керівником практики строків;
- поточний контроль виконання завдань практики здійснюється керівником практики від закладу вищої освіти з допомогою платформи MOODLE чи месенджерів за погодженням зі здобувачами вищої освіти чи в телефонному режимі (за неможливості використання месенджерів);
- захист матеріалів практики відбувається на підсумковій конференції очно або онлайн з використанням платформи/сервіси MOODLE, Google Meet, ZOOM або з використанням вищеперерахованих месенджерів з обов'язковою фіксацією етапів захисту практики та розміщення скріншотів з коротким супровідним текстом на сайті кафедри чи факультету;
- електронні версії відомостей обліку успішності здобувачів вищої освіти за результатами проходження практики розміщуються на електронному диску корпоративної електронної пошти та заповнюються головою комісії із захисту практики;
- поточне оцінювання результатів захисту практики відбувається на підсумковій конференції та оголошується здобувачам вищої освіти, а внесення оцінок за практику у відомості обліку успішності та залікові книжки після перевірки наявності друкованих матеріалів практики.

Враховуючи особливості організації дистанційного навчання на базах проходження практики, вносяться зміни до відповідних програм практики.

Відповідно до рекомендацій керуючих органів та внутрішніх наказів навчальних закладів дистанційне навчання у них здійснюється з використанням визначених платформ та месенджерів. Тривалість корекційних занять, особливості їх організації регламентуються наказами і розпорядженнями керівників закладів та методичними рекомендаціями відповідних структурних підрозділів (провідними спеціалістами відповідних установ навчальних закладів чи завідувачами методичних кабінетів управлінь освіти і науки).

Список рекомендованих джерел

1. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: навчально-методичні посібники для роботи з дітьми із порушеннями мовлення: діагностичний комплекс. Запоріжжя : ЛПІС ЛТД, 2019. 124 с.
2. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: навчально-методичні посібники для роботи з дітьми із порушеннями мовлення: методика формування. Запоріжжя: ЛПІС ЛТД, 2019. 144 с
3. Логопедія. Підручник. За ред. М. К. Шеремет. К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с. : іл.
4. Логопедія. Підручник. За ред. М. К. Шеремет. К. : Видавничий Дім «Слово», 2015. 437 с. : іл.
5. Лупінович С. М. Довідник вчителя-логопеда. Тернопіль, 2008. 133 с.
6. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: Дидактичний матеріал» / А. Я. Малярчук. Київ, 2002. 137 с.
7. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопед. робота з корекції порушень мовлення у дошкільників) : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / І. С. Марченко. 3-є вид., перероб. і допов. Київ : Слово, 2015. 307 [1] с.
8. Практичні аспекти діяльності інклюзивно-ресурсного центру : методичний посібник / автори-укладачі: О. В. Коган, О. А. Манукян. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2020. 96 с.
9. Рібцун Ю. В. Дитина з порушеннями мовленнєвого розвитку Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 40 с.
10. Рібцун Ю. В. Діалогова взаємодія педагогів та учнів початкових класів із тяжкими порушеннями мовлення (1-2, 3-4 класи) («Мистецька галузь», «Технологічна галузь») // Стандартизація навчально-методичного забезпечення навчання молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення: навч.-метод. посіб. К. : Ін-т спец. педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України. 2020. 57 с.
11. Рібцун Ю. В. До питання створення універсальних освітніх програм для дітей з особливими мовленнєвими потребами. Особлива дитина: навчання і виховання. № 1, 2022. С. 53–68.
12. Федорович Л.О., Чубенко О.В. Логопедична робота з дітьми із фонетико-фонематичними порушеннями мовлення: завдання, вправи, ігри. Запоріжжя : ЛПІС ЛТД, 2018. 306 с.
13. Федорович Л.О. Логопедичний альбом: навчальний наочний посібник. Запоріжжя: ЛПІС ЛТД, 2014. 144 с.

ДОДАТКИ

Додаток П.1.

Титульна сторінка звітної документації

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ з виробничої (логопедичної) практики

П.І.Б. _____
студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

у _____
(назва закладу, у якому проходила практика)

з _____ по _____ року

Керівник практики _____
(викладач кафедри)

Методист практики _____
(працівник бази практики)

Титульна сторінка щоденника студента-практиканта

**ЗВІТ
виробничої (логопедичної) практики**

П.І.Б. _____

студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»

Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Зміст документа:

**1.1. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження виробничої (педагогічної) практики
(ПІБ студента)
(база практики)
з..... по202.. р.**

№	Заплановані заходи, практичні завдання практики	Термін виконання	Результати Виконання

1.2. Загальна характеристика бази практики

- інформація про базу практики (місце знаходження, працівники, режим роботи та ін.);
- перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання;
- перелік навчальної літератури;
- посадова інструкція вчителя-логопеда;
- перелік основної документації вчителя-логопеда.

1.3. Аналіз щоденної діяльності практиканта

Дата	Виконавець, зміст роботи	Аналіз проведеної роботи та висновок про її доцільність і ефективність	Враження, рекомендації, пропозиції та зауваження
------	-----------------------------	--	--

1.4. Аналіз здійснюваної діяльності

1. Проаналізуйте, які знання, вміння, на навички щодо організації та здійснення освітнього процесу дітей з ООП ви здобули, у чому їх цінність для подальшої роботи та професійного розвитку.
2. Вкажіть, з якими труднощами ви зустрілись під час практики і як їх вирішували.
3. Сформулюйте пропозиції та рекомендації щодо покращення якості організації та проходження виробничої (логопедичної) практики.

Титульна сторінка індивідуального завдання студента-практиканта

Індивідуальні завдання

П.І.Б. _____
студента(ки) факультету педагогіки і психології
освітньо-професійної програми «Логопедія»
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка
під час виробничої (логопедичної) практики